

davalı Belediye tarafından kaçak öğrenci yurtları hakkında yapılan işlemler, hafriyat döküm sahasının yeri ve bunun için yapılan harcama tutarı, gezi ve taşıma işi için araç tahsis edilen dernekler ve bu sebeple yapılan harcama tutarı, bazı derneklerin üyelerinin yurt dışı seyahatleri için yapılan ödemelerin tarihi, tutarı ve kapsamı, yardım için dağıtılan kömürün hangi yöntemle, kimden alındığı ve yapılan ödemenin tutarı, "F1 Derneği"nin desteklenmesinin hukuksal dayanağı hakkında

**bilgi ve belge istenilmesine
ait başvuruya, öğrenci
yurtlarının açılması ve
izinsiz açılan yurtlar
hakkında yapılacak işlemlere
ilişkin mevzuat bilgilerinin
verilmesi, hafriyat döküm
alanının yeri, alanı,
kullanımının dayanağı ve
yapılan giderin açıklanması,
ilgili derneklerin
isimlerinin verilmesi ve ayni
ve nakdi yardım yapılmasının
hukuksal dayanaklarının
gösterilmesi,**

İstanbul BİM, 10. İDD, E. 2017/415 K. 2017/485 T. 22.3.2017

İSTEMİN ÖZETİ: Davacının bilgi edinme başvurusunun kısmen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın reddi yolunda Bursa 2. İdare Mahkemesi'nce verilen 28/12/2016 tarih ve E:2016/630, K:2016/1573 sayılı kararın, davacı tarafından

bilgi edinme başvurusuna konu sorularının ve istenilen bilgi ve belgelerin, ticari sır olarak nitelenip kısmen yanıtlanmadığı, oysa verilmeyen bilgi ve belgelerin ticari sırla ilgisinin bulunmadığı, çünkü davalının ne özel hukuk tüzel kişisi, ne kamu hukukuna tabi KİT olduğu, halkın ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan kamu tüzel kişisi olduğu, davanın gerekçe gösterilmeden reddedildiği iddialarıyla kaldırılması ve davanın istinaf yoluyla yeniden görülerek, dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ: Kararın hukuka uygun olduğu, istinaf başvurusunun reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Onuncu İdare Dava Dairesi'nce gereği görüldü:

Dava, davacının 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında, davalı Belediye tarafından kaçak öğrenci yurtları hakkında yapılan işlemler, hafriyat döküm sahasının yeri ve bunun için yapılan harcama tutarı, gezi ve taşıma işi için araç tahsis edilen dernekler ve bu sebeple yapılan harcama tutarı, bazı derneklerin üyelerinin yurt dışı seyahatleri için yapılan ödemelerin tarihi, tutarı ve kapsamı, yardım için dağıtılan kömürün hangi yöntemle, kimden alındığı ve yapılan ödemenin tutarı, "F1 Derneği"nin desteklenmesinin hukuksal dayanağı hakkında bilgi ve belge istenilmesine ait başvuruya, öğrenci yurtlarının açılması ve izinsiz açılan yurtlar hakkında yapılacak işlemlere ilişkin mevzuat bilgilerinin verilmesi, hafriyat döküm alanının yeri, alanı, kullanımının dayanağı ve yapılan giderin açıklanması, ilgili derneklerin

isimlerinin verilmesi ve aynı ve nakdi yardım yapılmasının hukuksal dayanaklarının gösterilmesi, son altı ay içinde kömür yardımı yapılan kişi ve yardım olarak dağıtılan tutarın belirtilmesi suretiyle yanıtlanması, diğer bilgi ve belge isteminin ise “ticari sır” kapsamında olduğundan bahisle yanıtlanmaması biçimindeki 17/05/2016 tarih ve 453 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesi’nce, davacı tarafından yöneltilen soruların bir kısmının davalı idare tarafından yanıtsız bırakıldığı görülmekte ise de, davalı idarece yanıtlanmayan bu soruların eleştiri niteliği taşıdığı, dolayısıyla 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu kapsamında olmadığı sonucuna ulaşıldığı, somut olarak cevap verilebilir nitelikteki soruların ise 4982 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak yanıtlandığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun amacı demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemek olarak belirlenmiş; Kanun’un “Tanımlar” başlıklı 3. maddesinde, “bilgi”nin kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi, “belge”nin ise kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plan, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını ifade ettiği açıklanmış; 4. maddesinde, herkesin bilgi edinme hakkına sahip olduğu, 5. maddesinde de kurum ve kuruluşların bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlü oldukları kurala bağlanmış; 23. maddesinde,

kanunlarda ticari sır olarak nitelenen bilgi veya belgeler ile, kurum ve kuruluşlar tarafından gerçek veya tüzel kişilerden gizli kalması kaydıyla sağlanan ticari ve mali bilgiler Kanun kapsamı dışında bırakılmıştır.

Hukuk devleti ilkesinin gerçekleştirilmesinde idari faaliyetlerin objektif esaslara göre ve güvenilir bir sistem içerisinde yürütülmesinde, etkili ve önemli araçlardan birisi "idarenin şeffaflığı ilkesi" olup, bu ilkeyi tamamlayan haklardan en önemlisinin bilgi edinme hak ve özgürlüğü olduğunda kuşku yoktur. Nitekim "bilgi edinme hakkı" ilgililerin karar alma süreçlerine katılabilmelerine, denetim mekanizmalarının etkin bir şekilde işletilebilmesine ve hak arama özgürlüğünün etkili bir şekilde kullanılmasına olanak sağlamaktadır.

Bu çerçevede, 4982 sayılı Kanunu'nun 23. maddesiyle "ticari sır" kapsamındaki bilgi ve belgeye erişimi kısıtlayan kuralın, ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde bilgisi bulunan ticari işletmelerin korumasını, haksız rekabetin önlenmesi ve serbest piyasa ekonomisinin tam işlemesini sağlamağı amaçladığı dikkate alındığında, sözü edilen ticari işletmelerin sahip oldukları bilimsel veriler ile ekonomik ve mali durumlarını ve pazarlama tekniklerini kapsayan "ticari sır" niteliğindeki bilgilerin gizli tutulmasıyla sınırlı olduğunun kabulü zorunludur.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacı tarafından kişi, olay, yer ve zaman verilerek istenilen bilgi ve belgelerin somut, görev ve yetkileri dikkate alındığında davalı Belediyede bulunması gereken bilgi ve belgelere ait olduğu, davalı idarenin ayrı ve özel çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabileceği türden veya ticari sır

niteliğinde bilgi ve belgelerden olmadığı, bu haliyle öğrenci yurdu veya pansiyonları için yetkili idare olan belediyelerden işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınması gerektiği de dikkate alındığında, kaçak öğrenci yurtları hakkında yapılan iş ve işlemler hakkındaki bilgi isteminin ilgili mevzuatın açıklanmasıyla yetinilerek yanıtlanmasında, sosyal yardım kapsamında dağıtılan kömürler için ihale yapıp, yapılmadığına, hangi yöntemle satın alındığına ve harcama tutarına ait bilgi ve belge ile kimi derneklere sağlanan aynı ve nakdi yardımlara ait bilgi ve belgeye erişimin “ticari sır” kapsamında olduğundan bahisle yanıtızsız bırakılmasında hukuka uyarlık görülmediğinden, davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında isabet yoktur.

Açıklanan nedenlerle, davacının istinaf başvurusunun kabulüne, Bursa 2. İdare Mahkemesi’nin 28/12/2016 tarih ve E:2016/630, K:2016/1573 sayılı kararın kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 249,75 TL yargılama giderleri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca taktir edilen 1.000,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, kararın taraflara tebliği için dosyanın ait olduğu Mahkemeye gönderilmesine, 22/032017 tarihinde oybirliğiyle ve kesin olmak üzere karar verildi.